

v stran obrnjenim, da se uči, kolikor je treba, da je vse nenavadno lahko in mu ne dela nikakih skrbi. Prihodnje leto da napravi izpit, — „ali pa že letos v malem srpanu“. Nato pa je navadno privêl govoric na predmete, ki so mu bili ljubši, na umetnost, poezijo, literaturo. Laskalo mu je, če je kdo opomnil, da ima nenavadne, povsem nove nazore, ki so vsekako epohalni in uvaževanja vredni, četudi nekoliko čudni.

Posebno težko in tesno pa mu je bilo v družbi starih znancev iz Drinja, ki so se zanimali zanj že od začetka njegovih študij. Opažal je, kako izgubljajo zaupanje v njegovo fenomenalno nadarjenost, kako so začeli polagoma dvomiti o njegovi bleščeči prihodnosti. Prej so ga vabili k sebi in govorili z njim kakor z odrastlim, veleizobraženim človekom. Sedaj pa so se ga ogibali; zdelo se mu je, kakor bi se mu za hrbtom posmihali in skomizgali z rameni. Zato je čutil potrebo, da je začel o vsaki priliki govoriti sam o rigorozih, kakor da mu stojé pred vrati, in o svoji prihodnji službi.

Kadar ni govoril resnice, mu niti na misel ni prišlo, da bi bil nezadovoljen sam s seboj; mrzil je na onega, komur se je hlinil. „Čemu me izprašuje? Kaj so mu mari moje razmere? Hoče me ponižati, pri-

merjati moje stanje s svojim; to se mu vidi v očeh . . .“ Prigovarjal si je, da stoji više nad vsemi drugimi, navadnimi ljudmi, in zato si ni hotel priznati, da se pomiljuje na dnu duše sam; da nevedé zavida drugim njihovo mirno življenje z določenim namenom in trdnimi dolžnostmi; da bi se osmešil in pokazal nezmožnega in razbitega, če bi odkril pred njimi svoje misli in svoje pravo stanje.

Vsega tega si ni hotel priznati. Zato je začelo kaliti v njem sovraštvo do sveta, „ki ga je vrgel hladno iz svoje srede, ki se ne meni zanj in ga ne potrebuje.“ Z ironijo in prisiljenim zaničevanjem se je obračal od „filisterske golazni“, — od vsakdanjih ljudi, ki „živé mehanično kakor stroji in ne vedó skrbeti za drugo, kakor za boljši kruh in snažnejšo obleko.“ Ako bi bil mogel hladno misliti, razlagal bi si bil lahko sam, da ga ne jezé njihovi „dolgočasni“ obrazi, njihove vsakdanje navade in jednostavne



Fot dr. Fr. L.

Schmidt: Marijino oznanjenje. (Slika v velikem oltarju velesalskem.)

razmere, temveč jedino to, da jih svet uvažuje kot potrebne in koristne, med tem ko prezira njega, brezdelico.

Zaprl se je naposled popolnoma v samega sebe in gledal vse na okrog z mržnjo in prikrito zavistjo. Svoje razmerje z drugimi pa se je navadil smatrati za potrebno laž, „ki ne škoduje nikomur“. — Tako je gojil v srcu pesimizem.